

Funded by
the European Union

GO FOR VET
IN ERASMUS+

Larnaka
tourism board

GK
Dobre Kadry
Centrum badawczo-edytorskie Sp. z o.o.

NUORISOKESKUS
anjala

Suosituksia
ammattillisen
koulutuksen
tarjoajille
vammaisten
inkluusiosta
Erasmus +
ammattilliseen
liikkuvuuteen

GO FOR VET IN ERASMUS+

projektinumero: 2022-2-PL01-KA210-VET-000101748

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	3
OSA I: Mitä tulisi tietää erityyppisistä vammoista	7
Kuurot ja huonokuuloiset	9
Sokeat ja heikkonäköiset	11
Fyysinen vamma	13
Ihmiset, jotka ovat autismlinkirjolla (ASD)	15
OSA II: Vammaiset ihmiset ja valitut koulutusalat	18
Matkailuala	20
Logistiikka-ala	23
Eläinlääketieteellinen ala	27
Valokuvaus ja multimediateknikko	30
OSA III: Hyviä käytäntöjä avoimuuteen vammaisten tarpeita kohtaan	34
LUKUSUOSITUKSIA	37

JOHDANTO

2000-luvulla kiinnitetään yhä enemmän huomiota eri elämäntilanteiden saavutettavuuden arviointiin erityistarpeita omaaville, erityisesti vammaisille. Kasvavaan kiinnostukseen tätä aihetta kohtaan voidaan tunnistaa kaksi tärkeintä syytä. Ensimmäinen on se, että kasvava prosenttiosuus yhteiskunnasta ymmärtää saavutettavuuden tarpeen henkilökohtaisista ominaisuuksista riippumatta. Toinen on erityisesti väestön ikääntymisen ja kroonisten sairauksien leviämisen aiheuttama erityistarpeiden lisääntyminen. Eurostatin keräämien tietojen mukaan yli 16-vuotiaista Euroopan unionin kansalaisista lähes 25 prosentilla (24,7 %) on lieviä tai vakavia rajoituksia. Absoluuttisina lukuina se on vähintään 110 miljoonaa ihmistä.

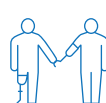
Yksi alue, jolla on erittäin tärkeää ottaa käyttöön toimintatapoja saavutettavuuden lisääminen, on ammatillinen koulutus, erityisesti käytännön ammatillisen koulutuksen laajuus kotimaisten ja ulkomaisten työharjoittelujen kautta työnantajien kanssa. Keskimäärin Euroopan unionissa noin 6,5 prosentilla mahdollisesti pätevästä ammatillisen koulun opiskelijoista on vaikeuksia. Tämä tarkoittaa, että keskimäärin joka 15. opiskelija kuuluu tähän ryhmään, ja heidän täysimääräinen osallistumisensa harjoitteluihin edellyttää hyvää valmistautumista sekä opiskelijoilta että järjestäjiltä (koulut, työnantajat, välittäjät). Avoimuuden taso vammaisia ihmisiä kohtaan työpaikalla riippuu monista tekijöistä, mukaan lukien oikeudelliset ratkaisut, kulttuuriset mallit tai sisäiset organisaatiojärjestelyt. Tärkein tekijä on kuitenkin tietotaso erityyppisten vammaisten ihmisten erityistarpeista ja kyvyistä. Useiden tutkimusten tulokset osoittavatkin, että juuri tieto vammaisuudesta ja kokemukset vammaisten ihmisten kanssa työskentelystä muokkaavat avoimuuttamme. Aiempien hankkeiden yhteistyökumppaneiden kokemukset sekä nykyisessä hankkeessa tehdyt tutkimustulokset ovat osoittaneet, että vammaiset ovat pääosin erittäin sitoutuneita työntekijöitä, lojaaleja ja halukkaita noudattamaan ohjeita. Ongelmana on saada työnantajat antamaan heille mahdollisuus; aloittaa yhteistyö joko työharjoittelun tai työtarjoituksen muodossa. Usein työnantajien passiivinen asenne johtuu pääasiassa tietämättömyydestä tai kokemuksen puutteesta. Miksi? Koska pelkäämme sitä, mitä emme tiedä!

Tässä raportissa haluamme esitellä erityyppisten vammaisten erityispiirteitä ja näyttää valituilla koulutuskursseilla, kuinka erityispiirteiden tarpeet vaikuttavat opiskelijoiden mahdollisuuksiin osallistua liikkuvuustoimintaan. Olemme laatineet raportin *Go for VET in Erasmus+* -hankkeen (2022-2-PL01-KA210-VET-000101748) puitteissa, joka on maaliskuusta 2023 marraskuuhun 2024 toteutettu ammatillisen koulutuksen alan strateginen kumppanuushanke. Yksi hankkeen tavoitteista on valmistella suosituksia ja hyviä käytäntöjä vammaisten opiskelijoiden mukaan ottamiseksi kansainväliseen liikkuvuustoimintaan.

Hanke keskittyy ratkaisujen kehittämiseen neljälle koulutuslalle, jotka ovat hotellitekniikko, eläinlääkäri, logistiikkatekniikko sekä valokuva- ja multimEDIATEKNIKKO. Projektin vetäjä on Puolan Krotoszynissä sijaitseva Secondary School Complex No. 1, ja kumppanuuteen kuuluu oppilaitoksia Puolasta, Kreikasta, Kyprokselta ja Suomesta. Kohderyhmiä ovat teknikot, opettajat ja opiskelijoiden kansainvälisten harjoittelumatkojen saattajat, opiskelijaharjoittelumatkoja järjestävät laitokset sekä Erasmus+ -ohjelman mukaisiin opiskelijoihin harjoittelijoihin ottavat työnantajat. Raporttia laadittaessa käytimme kolmea päätietolähdettä. Ensimmäinen on kaikkien kumppanuuden muodostavien osapuolten tieto ja kokemus. Toinen tietolähde on kvalitatiivinen primaaritutkimus, jonka kaikki kumppanit tekevät yksittäisten syvähaastattelujen (IDI) muodossa koulutukseen suoraan osallistuvien henkilöiden (ammattiopettajat ja ammatinharjoittajat) kanssa valituilla koulutusaloilla. Kolmas tietolähde on kirjallisuustutkimus, joka keskittyy löytämään hyviä ratkaisuja tukemaan vammaisten opiskelijoiden osallistumista ammatilliseen liikkuvuuteen.

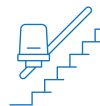
Raportti koostuu kolmesta osasta. Ensimmäisessä osassa esittelimme erityyppisten vammojen piirteitä. Halusimme näyttää vammaisten ihmisten monimuotoisuuden ja auttaa ymmärtämään heidän käyttäytymistään ja tarpeitaan työpaikalla. Toisessa osassa keskityimme esittelemään hankkeessa valituilla koulutusaloilla opiskelevien vammaisten mahdollisuuksia osallistua ammatilliseen liikkuvuustoimintaan. Kolmas osa on katsaus hyviin käytäntöihin avoimuuden lisäämiseksi vammaisten tarpeita kohtaan käytännön taitojen hankkimisen yhteydessä työpaikalla. Lopuksi olemme tuoneet esiin joitakin verkkosivustoja ja raportteja, joihin kannattaa tutustua, jotta voidaan lisätä tietoa erityyppisten vammaisten ihmisten erityistarpeista ja -mahdollisuuksista.

OSA 1: MITÄ TULISI TIETÄÄ ERITYYPPISISTÄ VAMMOISTA

Vamma voi olla synnynnäinen tai syntymän jälkeen tullut (esim. tapaturman seurauksena) ja jaamme sen vamman asteen ja tyypin mukaan. Vammaisuuden asteet, jotka määritellään lieväksi, keskivaikeaksi ja vaikeaksi, puhuvat henkilön itsenäisyyden sekä sosiaalisen ja ammatillisen toiminnan rajoituksista. Vammatyypit osoittavat niiden syyt. Ympärillämme on ihmisiä, joilla on erilaisia vammoja: liikkuvuus-, aistillisia- tai kognitiivisia haasteita tai harvinaisista sairauksista johtuvia haasteita. Joskus meillä on konjugoitu vamma, eli tilanne, jossa vähintään kaksi vammatyyppiä on samanaikaisesti läsnä. Tyypin perusteella voidaan erottaa aistivamma, joka ilmenee kuulon tai näön aistinvaraisten toimintojen puuttumisesta, vaurioitumisesta tai häiriintymisestä, kehon alentuneeseen motoriikkaan liittyvä liikuntavamma, alentuneesta älyllisestä suorituskyvystä ilmenevä kehitysvamma, kroonisten sairauksien aiheuttama vamma ts. sairaudet, joille on tunnusomaista sairauden muutosten pitkäkestoisuus ja hidas eteneminen, mielenterveysongelmista johtuva vamma, joka ilmenee sosiaalisen toiminnan heikkenemisestä, hermostuneisuudesta, tunnetasapainosta ja mielenterveyshäiriöistä.

Erialaisten vammausmuotojen erityispiirteet kannattaa ainakin pähkinänkuoressa oppia. Miksi? Koska vammaisuus vaatii yksilöllistä lähestymistapaa. Se, minkä yksi ryhmä käsittää hyvin, voi olla vakava este muille, koska kaikki riippuu erityispiirteiden tarpeista. Seuraavissa osioissa annamme suosituksia siitä, miten huomioidaan harjoittelijoiden tarpeet, joilla on tiettyjä vammausmuotoja.

KUUROT JA HUONOKUULOISET

On syytä muistaa, että **kuuroilta ei puutu puhetaitoja** ja että ei-verbaalisen kielen käyttäminen ei tarkoita kyvyttömyyttä kommunikoida. Jotkut huonokuuloiset käyttävät suullista, kun taas toiset viittomakieltä. On myös ihmisiä, jotka pystyvät lukemaan huulilta tai yksinkertaisesti käyttämään kirjoitusta. Joskus heidän käyttämänsä puhutun kielen ymmärtäminen voi olla vaikeaa – siksi, jos et ymmärrä jotakin, pyydä heitä toistamaan sanomansa, käyttämään eleitä tai kirjoittamaan viestiä. Kun puhut kuuralle tai huonokuuloiselle henkilölle, katso häntä ja **yritä puhua selvästi ja hitaasti**.

Älä huuda tai korota ääntäsi. Yritä sen sijaan löytää sopivin tapa kommunikoida. Jos haluat jonkun kiinnittävän huomiota siihen, mitä haluat sanoa, nosta tai heilauta kättäsi tai kosketa häntä olkapäälle. Voit käyttää valomerkkiä (esim. tuotantohallissa) myös työterveyttä ja -turvallisuutta koskevilla tilanteilla. Kun puhut kuuralle, käänny kasvot häneen päin, mutta älä suorita muita toimintoja (kuten kirjoita tietokoneella tai kävele huoneessa). Vältä vahvaa valonlähdettä selkäsi takana – kasvosi pitäisi olla täysin näkyvässä henkilölle, jolle puhut. Kun kommunikoit huonokuuloisen kanssa, varmista, että huoneessa on hyvä akustiikka – yritä poistaa tarpeeton melu, joka tekee puheesta vaikeaselkoisen, ja puhu hänelle normaaliin tahtiin – ei liian nopeasti, mutta ei myöskään liian hitaasti. Kun keskustele ryhmän kanssa, varmista, että kaikilla on mahdollisuus puhua keskeytyksettä. Vältä puhelinkeskusteluja, koska se voi olla erittäin vaikeaa kuuroille tai kuulovammaisille.

Kuurot tai huonokuuloiset ihmiset voivat kommunikoida monella tapaa. Kannattaa kysyä mistä he pitävät eniten.

SOKEAT JA HEIKKONÄKÖISET

Heikkonäköiset ihmiset voivat kokea monenlaisia näköongelmia - joillain heistä on kapea näkökenttä, kun taas toisilla on sumea näkö; Jotkut ihmiset pystyvät erotamaan valon ja varjon, kun taas toiset eivät voi erottaa tiettyjä värejä. Monilla on hyvä suuntataju ja osaavat navigoida tutussa ympäristössä. Yleensä sokeat tai heikkonäköiset ihmiset tuntevat muiden ihmisten läsnäolon tai näkevät heidät, mutta eivät välttämättä huomaa keskustelukumppaninsa jäävän kontaktialueensa ulkopuolelle. Saadaksesi tällaisen henkilön huomion, yritä koskettaa häntä olkapäälle

ja sano aina kuka olet ja mikä on roolisi (esim. olet kollega, pomo tai vartija). Sokean tulee pystyä **tutkimaan perusteellisesti paikkaansa**, jossa hän aikoo asua tai työskennellä – häntä tulee ohjata sen läpi ja antaa tutustua siihen. Heille on myös ilmoitettava kaikista laitteista, jotka muuttavat sijaintiaan. Heikkonäköiselle harjoittelijalle/työntekijälle tulee tiedottaa ympäristössään tapahtuvista muutoksista, eikä laitteita tule sijoittaa uudelleen ilmoittamatta siitä heille. Älä laita tavaroita käytäviin, älä järjestele tavaroita pöydälle, äläkä ripusta ulkonevia esineitä seinille vartalon korkeudelle. Kun astut huoneeseen, ilmoita läsnäolostasi ja tee sama, kun olet lähdössä. Sokeaa auttaessasi yritä käyttää mahdollisimman montaa sanallista viestiä kuin mahdollista, esim. kerrotaan heille tiellä olevista esteistä, kuvaile huonetta. Heikkonäköiset ihmiset saattavat tarvita selkeämpiä, suurempia tulosteita tai kontrastisia kirjaimia, suurempaa näyttöä tai parempaa valaistusta (ei liian kirkasta). Myös ympäristön kontrastit, kuten oven ja seinien tai valokytkimien vastakkainen väri, ovat tärkeitä. **Ennen kuin annat apua, kysy aina, tarvitsevatko he apua ja jos tarvitsevat – missä muodossa.**

Tervehdi sokeaa kättelemällä
häntä ja esittele itsesi.

FYYSINEN VAMMA

Ihmisten, joilla on fyysinen vamma käytävä usein pyörätuolia, kainalosauvoja tai proteeseja, mutta osa heistä kärsii myös niveltulehduksesta, Ms-taudista, selän sairauksista tai kasvuhäiriöistä. Pyörätuolin käyttäjillä voi olla hyvin erilaisia vammoja, ja sitä seuraa – erilaiset tarpeet, ja he voivat tarvita erilaisia tiloja. He tarvitsevat kuitenkin ennen kaikkea riittävästi tilaa itselleen, vapaata kulkua kulkualueilla ja riittävästi tilaa auton ympärille parkkipaikalla. Kun olet vuorovaikutuksessa pyörätuolissa olevan henkilön kanssa, älä koske hänen pyörätuoliinsa tai laita omaisuuttasi sen

päälle. Kun puhut heille, yritä säilyttää katsekontakti (esim. kannattaa istua alas seisomisen sijaan). Muista, että pyörätuolin käyttäjät eivät pääse kaikkialle, joten laita mahdollisimman monta tarpeellista tavaraa käsien ulottuville. **Ei riitä, että rakennuksessa on hissi** – älä unohda muita infrastruktuurin osia, sillä se mikä työkykyisille ihmisille näyttää ongelmattomalta (esim. pieni askel) voi olla este liikuntarajoitteiselle. Henkilö, joka kävelee kainalosauvojen tai kepin kanssa, saattaa tarvita lisäkaiteita. Viimeisenä mutta ei vähäisimpänä, älä aloita keskustelua heidän kanssaan seistessäsi – varmista aina, että sekä sinä että keskustelukumppanisi ottavat mukavan asennon.

Hissin käyttö ei ole tarpeeksi.

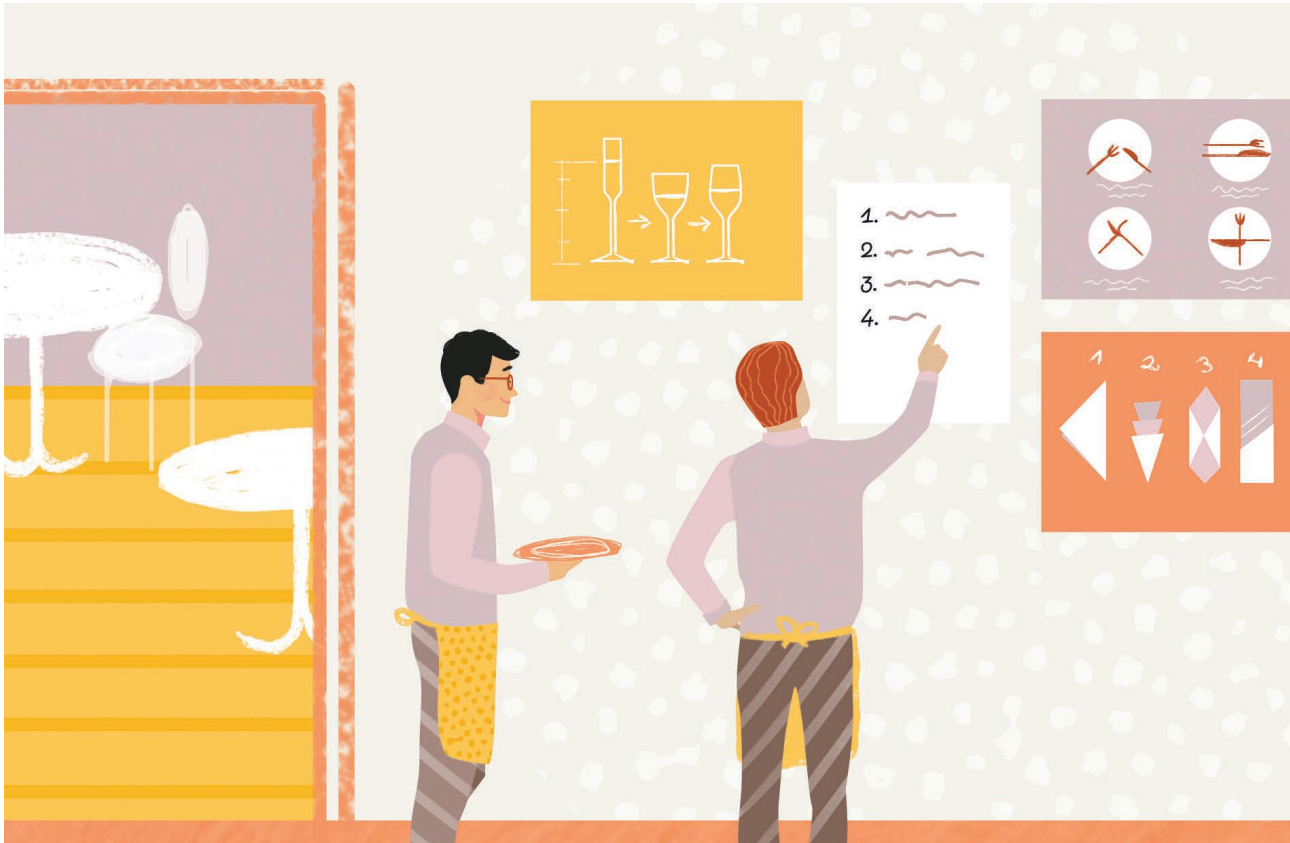
Varmista, että pääsy siihen ei ole ongelmallista.

IHMISET, JOTKA OVAT AUTISMINKIRJOLLA (ASD)

Termi “kirjolla” viittaa pääoireiden vaihtelevaan vaikeusasteeseen ja vaikutukseen toimintaan: vaikeudet luoda ja ylläpitää sosiaalisia suhteita, verbaalinen ja ei-verbaalinen kommunikaatio, toistuvia käyttäytymismalleja, toimintaa ja kiinnostuksen kohteita. Autismikirjo on erillinen joukko häiriöitä, joita esiintyy usein muiden haasteiden yhteydessä, ja ahdistus on yleisin. Vaikeuksista huolimatta autismikirjolla olevat ihmiset tarvitsevat sosiaalista kontaktia ja he solmivat suhteita, etenkin tuttujen ihmisten kanssa. On suositeltua, että heillä

on toimistossa/yrityksessä yksi henkilö, jonka puoleen he voivat kääntyä kysymyksissä ja ongelmassa. On syytä huomata, että sellaisilla ihmisillä on **taipumus kiinnittyä tiettyihin sääntöihin**, rituaaleihin ja jopa malleihin. He eivät usein ymmärrä metaforia, joitain eleitä tai ei-sanallisia viestejä. Jos esimerkiksi lopetat tapaamisen tällaisen henkilön kanssa, sinun on sanottava se selvästi. Kun asetat tehtävää, käytä yksinkertaisia ja selkeitä sanoja, esim. “Tässä on joukko tietoja, järjestä se taulukkoon ja analysoi se”. Sosiaalisessa vuorovaikutuksessa on hyödyllistä ottaa huomioon **erityiset erot kontaktin etsimisessä ja ylläpitämisessä** sekä herkkyydessä ärsykeille (esim. onko joku pidättyväinen, passiivinen, aktiivinen tai yliherkkä). Jotta kirjolla olevan harjoittelijan/työntekijän olisi helpompaa toimia osana tiimiä, on tärkeää oppia tuntemaan hänen erityiset käyttäytymisensä ja kommunikaatiotyylinsä sekä mukauttaa tyylisi heidän kykyihinsä ja tarpeisiinsa.

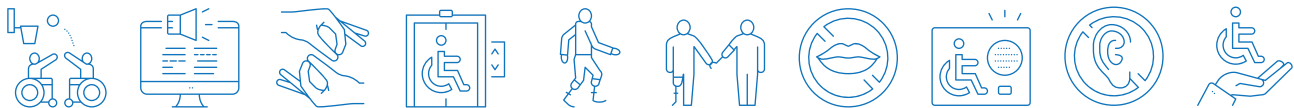
Erilaiset ohjeet tai määräykset on hyvä kirjoittaa selkokielellä

– se auttaa käyttäjää perehtymään niiden sisältöön.

OSA II: VAMMAISET IHMISET JA VALITUT KOULUTUSALAT

Vaikka kirjallisuudessa on yhä enemmän tutkimustuloksia, jotka liittyvät erilaisten vammaisten ihmisten erityistarpeisiin ja kykyihin, nämä ovat enimmäkseen oivalluksia, jotka on liitetty yleisiin työoloihin. Löytääksemme vastauksia kysymyksiin erityisistä suosituksista, jotka liittyvät hankkeessa yksilöityjen koulutusalojen opiskelijoiden liikkuvuustoiminnan järjestämiseen, päätimme tehdä oman ensisijaisen tutkimuksen. Syys-marraskuun 2023 välisenä aikana kaikki kumppanit tekivät yksilöllisiä syvähaastatteluja yhtenäisen haastattelurungon mukaisesti koulujen kanssa työskentelyyn ja työharjoitteluun osallistuvien ammatillisten opettajien ja ammatinharjoittajien kanssa. Haastatteluja tehtiin yhteensä 11 neljältä koulutusosalta. Kaikille vastaajille oli tunnusomaista heidän laaja tietämyksensä ja kokemus koulutuksesta valituilla koulutusaloilla. Kyselimme ensisijaisesti rajoituksista työskennellä tiettyyn koulutusalaan liittyvissä ammateissa, työntekijän toivottavista ominaisuuksista, vammaisten ihmisten työmahdollisuuksista tiettyyn koulutusalaan liittyvissä ammateissa, vaatimuksista ammatillisen liikkuvuuden järjestämiselle vammaisille opiskelijoille ja työharjoittelupaikan mahdollisista todellisista vaikutuksista vammaisille opiskelijoille mainituilla koulutusaloilla.

Seuraavilla sivuilla esittelemme jäsenneilyn yhteenvedon Go for VET in Erasmus+ -hankkeen aikana järjestetyillä opintovierailuilla saaduista tuloksista ja suosituksista. Haluamme huomauttaa, että emme ottaneet analyyseissä huomioon lisä-/aputehtäviä, joita voidaan suorittaa tietyssä organisaatiossa, kuten kirjanpito-, hallinto-, markkinointipalvelut jne., jos se ei liity suoraan tietyn erikoisalan päätoimintaa. Asiantuntijoiden haastattelut tehtiin harjoittelijoiden ja aloittelevien työntekijöiden työpaikkojen saataavuudesta, joten esitetyissä analyyseissä termiä opiskelija/työntekijä käytetään vaihtokelpoisesti. Kyse on kuitenkin aina urapolkunsa alussa olevasta henkilöstä, jolla on jokin vamma, joka etsii paikkaansa hankkeessa valittujen koulutusalojen mukaisilla aloilla.

MATKAILUALA

Haasteet opiskeluun liittyvissä ammateissa työskentelemiselle

Matkailualalla työskennellessä ominaisuuksia, joita vastaajat kuvailivat “vieraanvaraisuudeksi”, ovat erittäin tärkeitä, nimittäin korkea empatian taso, toiminnan automaattisuuden puute, päätöksenteon nopeus ja työskentely aikapaineessa. Tähän on lisättävä yötyö ja liialliset työajat sekä psyykinen epämukavuus, joka liittyy niin sanottujen “vaikeiden” asiakkaiden asiointiin. Näiden ominaisuuksien ja taitojen puute on haaste matkailualalla työskentelemiselle. Toinen

kysymys on eri matkailupalvelujen tehtäviin riittävän teoreettisen tiedon ja käytännön taitojen tarve.

Työntekijän toivottavat ominaisuudet

Vastaajat nostivat esiin sellaisia ominaisuuksia kuin sinnikkyys, stressinsietokyky, empatia, kyky tehdä nopeita päätöksiä, korkea henkilökohtainen kulttuuri, täsmällisyys, kyky analysoida kriittisesti tilanteita, työskennellä monipuolisissa tiimissä ja vuorovaikutustaidot. Erityisen tärkeänä piirteenä korostettiin työ- ja oppimishalua jatkuvaa kehittymistä varten. Todettiin, että on parempi palkata jopa kokemattomia, mutta uuden oppimiselle ja kehittymiselle avoimia olevia ihmisiä, kuin useiden vuosien kokemuksella ilman työ- ja oppimishalua olevia ihmisiä.

Erityisen toivottavina ominaisuuksina mainittiin kommunikaatiotaidot, kyky toimia monipuolisissa tiimissä, halu oppia ja jatkuvasti kehittää osaamistaan, korkea tunneäly ja kyky keskittyä useampaan tehtävään samaan aikaan.

Työmahdollisuuksia vammaisille ihmisille

Vastaajien mukaan vammaiset voivat olla hyviä matkailualan työntekijöitä. Vain tietyt toimintahäiriöt estävät toimialalla työskentelyn, lähinnä sellaiset, jotka estävät tai rajoittavat laadukkaan palvelun tarjoamista (esim. kuuro ei voi työskennellä vastaanotossa). Suurimmat rajoitukset koskevat ihmisiä, joilla on fyysinen vamma. Vastaajat kuitenkin korostivat, että vammaiset ihmiset usein eristyvät eivätkä yritä taistella työpaikoista. Heitä ei kannusta työnantajien asenne, jotka puolestaan pelkäävät palkata ihmisiä tästä ryhmästä. Eniten huolenaiheita ovat muodolliset asiat (lisävastuut), työpisteen mukauttamisongelmat tai työajan joustavuuden ongelmat ja lyhyemmän työpäivän tarve (joka vaikeuttaa tiimin työaikataulun järjestämistä).

Vammaisille sopiviksi työtehtäviksi ilmoitettiin varausosasto ja työ työpaikan mainostamisessa sosiaalisessa mediassa (edellyttää kielitaitoa). Epäsopivia tehtäviä ovat kaikki ne, jotka liittyvät suoraan hotellivieraiden palvelemiseen (eli catering, tarjoilu, portieripalvelu). Kuuroille ja kuulovammaisille sopivat paikat sopivat useimmilla osastoilla, mukaan lukien kerrospalvelu, catering-tuotanto, markkinointi tai varausosasto. Epäsopivia tehtäviä ovat vastaanottotyö ja catering-palvelu. Sokeille ja heikkonäköisille on ilmoitettu mahdollisuus työskennellä vain varausosastolla (oikein varustetulla työpisteellä). Kaikki muut tehtävät (ruokapalvelu, vastaanotto, siivous, catering-tuotanto) eivät sovellu tälle ihmisryhmälle. Autismikirjolla olevista ihmisistä on vaikea antaa varmaa vastausta. Kaikki riippuu henkilön kommunikaatiotavasta, avoimuudesta ja rajoituksista.

Vammaisten palkkaamisen tilannetta hotellialalla voidaan epäilemättä parantaa asianmukaisilla ehdoilla ja tiloilla. Työntekijällä voi olla esimerkiksi merkki, jossa on tietoa vammaisuudesta, jotta vieraat ovat tietoisia. Ensimmäinen asia, joka on kuitenkin tehtävä, jotta vammaisia voidaan palkata, on muuttaa esihenkilöiden ajattelutapaa ihmisten palkkaamisesta, sillä esteet ovat ensisijaisesti kulttuurisia.

Vaatimukset vammaisten henkilöiden ammatillisen liikkuvuuden järjestämiselle

Kun työnantaja päättää ottaa vammaisen opiskelijan harjoitteluun, työnantajan tulee saada tietoa henkilöä koskevista muodollisista vaatimuksista, kuten: Mitä tietty henkilö voi ja ei voi tehdä? Mikä pitäisi olla tällaisen henkilön työturvallisuuskoulutuksen laajuus? Mitkä ovat lisävaatimukset/tarpeet työpaikalle pääsemiseksi? Mitä tukea tietty henkilö tarvitsee harjoittelupaikalla? Mihin tulee kiinnittää huomiota henkilön kanssa kommunikoinnissa?

Harjoittelun järjestäjän tulee määrittää työpaikalla tarvittavat välineet. Harjoittelun järjestäjän tulee olla yhteyshenkilö työnantajan ja harjoittelijan välillä. Heidän on kerättävä ja annettava työnantajalle kaikki tiedot harjoittelijasta, hänen rajoituksistaan, vahvuuksistaan ja tarpeistaan. Työnantajien antamasta lisätuesta havaittiin tärkeäksi harjoittelijoiden esimiesten ja työtovereiden koulutus. Todellakin, työtovereiden hyväksynnän puute todettiin suureksi uhkaksi.

Ulkomaisen ammatillisen koulutuksen mahdolliset vaikutukset

Vastaajien mukaan ulkomaisen harjoittelun tärkeimmät vaikutukset ovat kulttuurienvälisen taitojen kehittyminen, erilaisuuksien sietokyky, lisääntynyt kyky selviytyä uusista tilanteista, lisääntynyt kielitaito (käytännöllinen, ammatillinen) ja lisääntynyt itsenäisyys. Matkailualan koulutuspolun ammatteihin pääsyn helpottaminen on tärkeää ja välttämätöntä. On kuitenkin erittäin tärkeää tukea työnantajaa (sekä aineellisesti että taloudellisesti), jotta otetaan vakavasti vammaiset ehdokkaat työntekijää etsiessään.

LOGISTIikka-ALA

Haasteet opiskelualaan liittyvissä ammateissa työskentelemiselle

Merenkulkualalla työskentelemiseen liittyy paljon työtä ja stressiä. Pienemmissä organisaatioissa korkea saatavuus (erityisesti teknisissä tehtävissä) on tärkeää. Edellytetään erittäin hyvää työn organisointikykyä ja analyttisiä taitoja. Jotkut logistiikan toiminnot voivat sisältää fyysisiä tehtäviä, kuten raskaiden esineiden nostamista, pitkiä aikoja seisomista tai ohjaamista tietyissä tiloissa. Nämä tehtävät voivat olla fyysisesti vammaisille ihmisille haastavia. Logistiikkaympäristöt vaativat usein liikkumista varastoissa, konei-

den käyttöä tai työskentelyä kuljetuksissa. Vastaajat kertoivat myös, että toimialalla on tapauksia niin sanotusta epävirallisesta sukupuoleen perustuvasta syrjinnästä, sillä monet pitävät alaa edelleen tyypillisesti miehisenä.

Työntekijän toivottavat ominaisuudet

Vastaajat nostivat esille sellaisia ominaisuuksia kuin stressinsietokyky, kyky hallita työaika, hyvät organisointitaidot, analyttisyys, järjestys ja uskollisuus. He korostivat modernin teknologian suurta merkitystä alalla ja jatkuvan kehittämisen tarvetta.

Seuraavat ominaisuudet mainittiin erityisen suotaviksi: vieraiden kielten taito (Englanti - "pakollinen", mahdollisesti saksa; yleensä mitä enemmän vieraita kieliä osaat - sen parempi), MS Excel -laskentataulukoiden käyttäminen - myös edellytys, analyttinen taito, kyky työskennellä ryhmässä, tunnollisuus ja luotettavuus.

Työmahdollisuuksia vammaisille

Vastaajien mukaan vammaisilla on vähän työmahdollisuuksia alalla. Vaikka liikuntavammaisuus ei ole rajoitus tai este, sillä valituissa tehtävissä on mahdollisuus työskennellä kotoa käsin tai tarjota virtuaalinen toimisto, vallitsi käsitys, että kuurojen tai kuulovammaisten työllistymismahdollisuudet ovat hyvin rajalliset. Korostettiin, että vammaiset eivät välttämättä sovellu varasto- ja varastonkäsittelytöihin, mutta voivat hyvinkin soveltua hallinnollisiin töihin. Lisäksi havaittiin, että vammaiset työskentelevät erittäin harvoin logistiikka- tai toimitusketjun tehtävissä. Syynä tähän on se, että vammaiset valitsevat työtä hakiessaan muita ammatteja, jotka ovat logistiikkaa staattisempia (trukit ja kuljetukset liittyvät vain logistiikkaan).

Vammaisille sopiviksi työtehtäviksi tunnistettiin mm. tietojen analysointi, osto- ja toimitustyöt (yleensä kaikki staattiset työt, kuten tietokonetöitä). Sopimattomia tehtäviä ovat trukkien, autojen käyttö ja keräily varastosta. Autismikirjolla oleville ihmisille sopiviksi työtehtäviksi tunnistettiin aikataulutus-, data-analyysityöt, yleensä kaikki itsenäiset työt, jotka eivät vaadi ryhmätöitä. Epäsopivia tehtäviä olivat ne, jotka vaativat jatkuvaa kontaktia/suhdetta muihin ihmisiin (kokoukset, puhelinyhteydet), ja myös korkean dynamiikan ja korkean stressin asennot jätettiin pois. Varastotyö soveltuu kuuroille ja huonokuuloisille (tarve vaihtaa äänimerkistä valomerkkiin). Vastaajien mukaan poistettavissa olevia

esteitä on jo poistettu, etenkin suurissa yrityksissä. Työtä on tehtävä monimuotoisuuden suvaitsevaisuuden lisäämiseksi kollegoille suunnattujen koulutusohjelmien avulla (ajatuksen poistaminen, että alan on “maskuliininen”).

Vaatimukset vammaisten henkilöiden ammatillisen liikkuvuuden järjestämiselle

Työnantajat ovat huolissaan vammaisten, erityisesti kehitysvammaisten, palkkaamisesta. Tämä johtuu siitä, että he eivät tunne sellaisia ihmisiä; eivät ymmärrä heidän erityispiirteitään ja pelkäävät kommunikaatio ongelmia. Ja tämä puolestaan on seurausta työnantajien koulutuksen puutteesta, tällaisten ihmisten erityispiirteistä tiedosta ja vammaisuuteen tottumisesta ala-asteelta lähtien. Työnantajat ovat huolissaan vammaisten opiskelijoiden ottamisesta logistiikkaharjoitteluun eri tekijöiden vuoksi. He ovat huolissaan työpaikan turvallisuudesta, erityisesti fyysisiä tehtäviä sisältävissä asemissa tai mahdollisesti vaarallisissa ympäristöissä.

Kun työnantaja päättää ottaa vammaisen opiskelijan harjoitteluun, hänen tulee saada tietoa henkilöä koskevista muodollisista vaatimuksista, kuten: mitä tietty henkilö saa tehdä ja mitä ei? Mikä pitäisi olla tällaisen henkilön työturvallisuuskoulutuksen laajuus? Mitä lisävaatimuksia/tarpeita sivustolle pääsyyn liittyy? Mitä tukea/hoitoa tietty henkilö tarvitsee harjoittelupaikalla? Mihin heidän tulee kiinnittää huomiota kommunikoidessaan henkilön kanssa? Työnantajan tulee hankkia tarvittavat tiedot harjoittelupaikan tarjoajilta, mukaan lukien tiedot saatavilla olevista tukipalveluista tai resursseista, joita harjoittelija saattaa tarvita harjoittelun aikana, kuten pääsy aputeknologiaan tai erikoistyökaluihin. Lisäksi tulee olla maininta kaikista terveyteen tai turvallisuuteen liittyvistä varotoimista, jotka on otettava huomioon harjoittelijan edun vuoksi.

Vastaajat totesivat, että logistiikka-ala itsessään on pelottava, eikä vain vammaisille. Suurin huolenaihe voi olla työtovereiden hyväksynnän puute, erilainen kohtelu tai sopimattomuus tiimiin. Työharjoittelupaikkoja järjestävien työnantajien tulee olla valmiita käsittelemään erilaisia ongelmia, joita vammaisilla opiskelijoilla voi olla, mukaan lukien saavutettavuusongelmia, syrjintää tai leimautumista.

Ulkomailla suoritetun ammatillisen harjoittelun mahdolliset vaikutukset

Vastaajien mukaan ulkomaisten työharjoittelujen päävaikutuksia ovat kielitaidon paraneminen (oppikielen sijaan käytännön, ammattikielen alueella), kansainvälisessä tiimissä työskentelyyn liittyvien kompetenssien hankkiminen, ja lisääntynyt itenäisyyden tunne.

Ammatteihin pääsyn helpottaminen logistiikka-alan koulutuksen jälkeen on tärkeää ja tarpeellista, ja logistiikkayritykset tekevät sitä (erityisesti isot). Se on huomppi pienille ja keskisuurille yrityksille, koska nämä yritykset kamppailevat omien ongelmiansa kanssa eivätkä ajattele vammaisten palkkaamista. Positiivinen yllätys yhdelle vastaajista vammaisen henkilön kanssa työskennellessä oli tämän kyky ja häpeilemättä kertoa rajoituksistaan ja tarpeistaan. Kielteisistä havainnoista mainittiin yritykset käyttäviä vammaisuutta esimerkiksi poissaolojen perustelemiseen.

ELÄINLÄÄKETIETEELLINEN ALA

Haasteet työskentelyssä opintoalaan liittyvissä ammateissa

Eläinlääketieteellisellä alalla työskentelyä rajoittavat mielen sairaudet, hajuaistin, kosketuksen ja tasapainon häiriöt. Haasteet riippuvat suoritetuista toiminnoista, olipa kyse työstä eläinten kanssa ehdottomasti fyysistä kuntoa vaativalla alalla tai toimistotai laboratoriotyötä tai muuta neuvonta- tai konsultointitoimintaa, jossa vammaisuusasteella ei ole merkitystä. Eläinten hilseallergialla voi olla suuri merkitys, mutta niin voi

myös heikolla näppäryydellä suoritettaessa toimenpiteitä toimistossa tai klinikalla. Huonokuuloisilla on ongelmia eläindiagnoosissa (kuunteluongelma) ja myös näkövammaisilla tai sokeilla sekä värisokeilla. Merkittävästi liikuntarajoitteisella henkilöllä (esim. pyörätuolin käyttäjällä) voi olla vaikeuksia ylittää arkkitehtonisia esteitä mautiloilla (ei rampeja, vaikeuksia päästä eläimen luo, mutta ei myöskään pysty välttämään eläimen hyökkäystä, jos se suuttuu ja haluaa esimerkiksi purra).

Työntekijän toivottavat ominaisuudet

Vastaajat nostivat esiin sellaisia ominaisuuksia kuin havainnointikyky, tarkkuus, kyky tehdä nopeita päätöksiä, stressinsietokyky tai fyysinen kunto sekä kekseliäisyys, sinnikkyys ja päättäväisyys, kärsivällisyys ja sitoutuminen, kommunikointitaidot, empatia ja henkinen vahvuus.

Erytisen toivottaviksi ominaisuuksiksi tunnistettiin nopea reagointi kriisitilanteissa, kommunikatiivisuus, empatia, omavaraisuus ja stressinsietokyky.

Vammaisille työmahdollisuuksia

Vastaajien mukaan vammaisuus on nyt määriteltävissä tietyntasoiseksi, jolloin henkilö voi työmarkkinoilla tyydyttävästi harjoittaa tiettyä ammattia. Tämä voi olla alalla vaikeaa esimerkiksi tarvittaessa fyysistä voimaa tai hyviä kommunikointitaitoja eläinten omistajien kanssa, mutta paljon riippuu työpaikasta ja organisaatiosta. Esimerkiksi henkilöt, joilla on liikuntavammaisuus, ASD tai kuurot tai huonokuuloiset tai heikkonäköiset voivat työskennellä laboratorioissa tai laboratoriohygieniatiloissa.

Alarajojen kevyt liikuntavamma ei saisi sulkea ketään mistään paikasta. Tietysti tällaisen eläinlääkärin on parempi käsitellä pieniä eläimiä. Kuulo-ongelmat ovat rajoituksia kosketuksessa eläimen huoltoon ja kykyyn reagoida nopeasti eläimen aiheuttamiin uhkiin, koska aggressiota, ahdistusta ja pelkoa edeltävät usein äänekkäät varoitusmerkit. Tilannetta voidaan parantaa merkittävästi asentamalla toimistoon induktiosilmukka, joka parantaa merkittävästi huonokuuloisten viihtyvyyttä. Sokeilla ja heikkonäköisillä ihmisillä on vakavia rajoituksia työskentelyssä eläimen kanssa, koska näkeminen on välttämätöntä kliinisen tutkimuksen suorittamiseksi, liikkumiseen toimistotiloissa tai kentällä. He voivat kuitenkin työskennellä neuvonnan, ravitsemuksen, aputoiminnan, laboratorio-, analyttisen, etä- ja verkkokonsultoinnin alalla, jos vammaisuus sen sallii.

On tarpeen poistaa esteet, sekä tyypillisesti arkkitehtoniset että henkiset, jotka liittyvät stereotyyppien poistamiseen ja monimuotoisuuden lisäämiseen. Nykyaikaisten teknisten laitteiden, kuten induktiosilmukoiden, optisten lasien, piilolinssien ja suurennusinstrumenttien käyttöä kannattaa lisätä.

Vaatimukset vammaisten henkilöiden ammatillisen liikkuvuuden järjestämiselle

Kun työnantaja päättää ottaa vammaisen opiskelijan harjoitteluun, hänen tulee saada tietoa henkilöä koskevista muodollisista vaatimuksista, kuten: mitä tietty henkilö saa tehdä ja mitä ei? Mikä pitäisi olla tällaisen henkilön työturvallisuuskoulutuksen laajuus? Mitkä ovat lisävaatimukset/tarpeet sivustolle pääsemiseksi? Mitä tukea/hoitoa tietty henkilö tarvitsee harjoittelupaikalla? Mihin heidän tulee kiinnittää huomiota kommunikoidessaan henkilön kanssa? Tietoja tarvitaan kyseisestä vammaisuudesta - ehkä pähkinänkuoressa, mutta keskittyen tiettyyn henkilöön.

Harjoittelun järjestäjän tulee tunnistaa työpaikalla tarvittavat välineet. Harjoittelun järjestäjän tulee olla yhteyshenkilö työnantajan ja harjoittelijan välillä. Heidän on kerättävä ja annettava työnantajalle täydelliset tiedot harjoittelijasta, hänen rajoituksistaan, vahvuuksistaan, tarpeistaan ja erityisolosuhteistaan. Koulun, harjoittelun järjestäjien ja harjoitteluohjaajien yhteistyö on välttämätöntä, mukaan lukien opiskelijan vanhemmat, jos he ovat alaikäisiä. Viime kädessä tarvitaan henkilöstön koulutusta harjoitteluohjaajan toimesta yhteistyössä kouluttajan, ehkä psykologin kanssa. Vammaisten opiskelijoiden pääasialliset pelot ennen harjoittelupaikkaan voivat olla kielimuuri ja riittämättömästi mukautettu työasema sekä henkilöstön tai muiden harjoittelijoiden hyväksynnän puute.

Ulkomaisen ammatillisen harjoittelun mahdolliset vaikutukset

Vastaajien mukaan ulkomaisen työharjoittelun päävaikutuksia ovat suurempi avoimuus uusille teknologioille ja ratkaisuille, muille kulttuureille ja näkemyksille, kyky selviytyä uudessa ympäristössä, uusien ihmisten tapaaminen, kontaktien luominen, kommunikointi toisella kielellä. On tärkeää näyttää opiskelijoille eläinlääkäriä ammattina monipuolisia mahdollisuuksia, osoittaa asentoja, joissa he voivat toteuttaa itsensä ja jotka tarjoavat mahdollisuuksia, ja vammaisuuden tapauksessa osoittaa mahdollisia rajoituksia ja ratkaisuja niille, jos niitä on

VALOKUVAUS JA MULTIMEDIATEKNIKKO

Haasteet opiskeluaan liittyvissä ammateissa työskentelemiselle

Tietoliikenteen ja -käsittelyn työskentely vaatii nopeaa ja loogista ajattelua. Graafisen suunnittelijan tulee käyttää monenlaisia ohjelmia ja oppia uusia asioita nopeasti. Valokuvaajalle hyvän näkökyvyn ja kommunikointitaitojen vaatimukset ovat erityisen tärkeitä. On syytä huomata alan nopeat ja jatkuvat muutokset, jotka edellyttävät jatkuvaa kehittämistä. Myös kyky itsenäiseen työskentelyyn on tärkeää.

Työntekijän toivottavat ominaisuudet

Vastaajat nostivat esiin sellaisia ominaisuuksia kuin kyky itsenäiseen työskentelyyn, mutta myös kykyä olla osa tiimiä; loogista, konkreettista ja systemaattista ajattelua, motivaatiota päivittää omia taitojaan ja potentiaaliaan, hyvää näkökykyä ja hyviä kommunikaatitaitoja, stressinsietokykyä ja kykyä työskennellä aikapaineessa, itsenäisiä työtapoja ja kykyä tehdä yksilöllisiä päätöksiä.

Erytisen toivottaviksi ominaisuuksiksi todettiin korkeat tietokone-, matemaattiset, kommunikaatio- ja kuuntelutaidot sekä vieraiden kielten, pääasiassa englannin, taito.

Työmahdollisuuksia vammaisille

Vastaajien mukaan vammaiset pystyvät suorittamaan tehtäviä jopa melko helposti, paitsi ne, joilla on näkö-ongelmia. Ihmisille, joilla on kognitiivisia ongelmia, työskentely alalla voi olla vaikeaa. Liikuntavammaiset voivat suorittaa kaikki tehtävät niin kauan kuin paikka on esteetön. Kuurot tai huonokuuloiset voivat tehdä asioita, jotka eivät vaadi ääntä, kuten valokuvaamista ja kuvankäsittelyä. Jos kyseessä on henkilö, jolla on ASD, jos henkilö on intohimoinen tiettyyn Aspergerin oireyhtymälle tyypilliseen toimintaan, tämä voi hyödyttää valokuvaajaa. Ongelmana on viestintä asiakkaiden kanssa. Tämä vaatisi henkilöltä kommunikointi- ja selviytymistaitojensa hiomista. Monet ihmiset elävät eräänlaisessa symbioosissa tietokoneen kanssa, mikä johtuu ehkä siitä, että sillä on helpompi asettaa rajoja kommunikaatiolle muiden ihmisten kanssa kuin oikeassa elämässä. Havainnon perusteella näyttää siltä, että sellaisesta henkilöstä voi kiinnostuksen kohteista riippuen tulla taitava koodaaja, pelikehittäjä tai graafinen suunnittelija.

Liikuntarajoitteisten arkkitehtonisten esteiden poistaminen on mahdollista. Kuulohäiriöillä on mahdollista sulkea pois kuuloa vaativat tehtävät. Sokeille ja heikkonäköisille ihmisille se ei todennäköisesti poista alan esteitä. Ainoa mahdollisuus on työskennellä tiimissä, jonka tehtävänä on konsultoida tiimiä teknisissä laitteissa. Yksilötyö ei ole mahdollista kuvien ja videoiden kanssa työskennellessä. ASD-potilaiden tapauksessa olisi suositeltavaa työskennellä ryhmässä, jossa joku muu tukee ja suorittaa tehtävän toiminnot. Esimerkiksi ihmiset, joilla on ASD, voivat koodata hyvin nopeasti, ja sitten joku muu tiimissä voisi saavuttaa laajemman tavoitteen ja erityisvaatimukset.

Vaatimukset vammaisten henkilöiden ammatillisen liikkuvuuden järjestämiselle

Kun työnantaja päättää ottaa vammaisen opiskelijan harjoitteluun, hänelle tulee antaa tietoa henkilöä koskevista muodollisista vaatimuksista, kuten: mitä tietty henkilö saa tehdä ja mitä ei? Mikä pitäisi olla tällaisen henkilön työturvallisuuskoulutuksen laajuus? Mitkä ovat lisävaatimukset/tarpeet sivustolle pääsemiseksi? Mitä tukea/hoitoa tietty henkilö tarvitsee harjoittelupaikalla? Mihin heidän tulee kiinnittää huomiota kommunikoidessaan henkilön kanssa? Mihin toimiin voidaan ryhtyä ja kenen toimesta huolenaiheiden lievittämiseksi? Ennen harjoittelua tarvitaan tiivistä yhteistyötä opiskelijan, työnantajan ja koulun välillä.

Harjoittelun järjestäjän tulee määrittää tarvittavat työvälineet. Harjoittelun järjestäjän tulee olla yhteyshenkilö työnantajan ja harjoittelijan välillä. Työnantajan tulee pystyä tarkastamaan henkilön taidot ja pätevyys harjoittelun tarkoituksen ja erityistuen vaatimusten perusteella. Harjoittelun järjestäjän on kerättävä ja annettava työnantajalle täydelliset tiedot harjoittelijasta, hänen rajoituksistaan, vahvuuksistaan, tarpeistaan ja erityisolosuhteistaan. Työympäristön tulee tarvittaessa tarjota mahdollisuus levätä ja löytää oma tila. Jokaisen opiskelijan tulee pystyä kuvailemaan sanoin haasteitaan ja huolenaiheitaan. Tätä varten opiskelijalla tulee olla koulusta opettaja/mentori, joka tuntee hänet hyvin ja tietää millaista tukea tarvitaan ennen harjoittelua.

Ulkomaisten ammatillisen harjoittelun mahdolliset vaikutukset

Vastaajien mukaan ulkomaisten harjoittelujen päävaikutuksia ovat mahdollisuus oppia uutta uudessa ympäristössä, nähdä kuinka sama työ voi olla erilainen eri maissa. Työharjoittelu voi myös avata silmiä siihen, kuinka eri asioita tehdään samalla tavalla monessa paikassa. Se on myös mahdollisuus jakaa kokemuksia samalta opintoalalta ja jakaa omaa osaamista. Harjoittelu edistää myös ammatillisen identiteetin kehittymistä ja kokemusta selviytymisestä uusissa olosuhteissa. On syytä huomata, että tieto- ja viestintäteknologiat ja tietojenkäsittely tarjoavat nyt vammaisille mahdollisuuksia, joita ei olisi ollut mahdollista kymmenkunta vuotta sitten.

OSA III: HYVIÄ KÄYTÄNTÖJÄ AVOIMUUTEEN VAMMAISTEN TARPEITA KOHTAAN

Projektissa teimme myös toissijaista työpöytätyöstä löytääksemme hyviä ratkaisuja vammaisten tukemiseen työpaikalla tai julkisissa tiloissa. Tässä osiossa esittelemme joitain tämän katsauksen tuloksia.

Euroopan unionin neuvosto. Vuonna 2020 pilottina alkanut Eurooppa-neuvosto tarjoaa kuusi palkallista harjoittelupaikkaa vammaisille. Parhaita käytäntöjä ovat majoituksen yksilöiminen tapauskohtaisesti henkilön ja hänen vammansa mukaan. Neuvosto on yksi harvoista EU:n toimielimistä, joka tarjoaa tällaisen ohjelman, ja sille myönnettiin Euroopan oikeusasiamiehen palkinto julkishallinnon erinomaisuudesta kategoriassa “Monimuotoisuuden ja osallisuuden erinomaisuus”.

<https://www.consilium.europa.eu/en/general-secretariat/jobs/traineeships/positive-action-programme-for-trainees-with-a-disability/>

EvenBreak on brittiläinen yritys; maailman ensimmäinen vammaisten työvoimatoimisto, jota johtavat vammaiset ja vammaiset. Yrityksiä, jotka ovat liittyneet EvenBreakiin yli 145-vuotiaiden vammaisten työntekijöiden majoittamiseksi, ovat suuria maailmanlaajuisia yrityksiä (kuten Amazon, Apple, Allianz, Paramount ja Pfizer) ja pienempiä eri puolilla Yhdistynyttä kuningaskuntaa. Siinä on myös osio työharjoittelua varten Isossa-Britanniassa, Euroopassa ja muissa maissa vammaisille. Yritys voitti Disability Smart Awards 2023 -palkinnon Inclusive Workplace Experience -kategoriassa.

<https://www.evenbreak.co.uk/>

KPMG voitti vuonna 2023 Disability Smart -palkinnon kategoriassa “Inclusive Recruitment Award” pyrkiessään parantamaan organisaation monimuotoisuutta jatko-opiskelijoista ylempään tasoon.

Syyskuussa 2022 yhtiö käynnisti vammaisuuteen keskittyvän opiskelijarekrytointitapahtuman nimeltä “Thrive”, joka on suunniteltu tukemaan vammaisia ja pitkäaikaissairaita opiskelijoita. Tilaisuus tutustutti opiskelijat yrityksen WorkAbility-verkostoon ja Neurodiverse Communityyn.

<https://kpmg.com/uk/en/home/about/our-impact/our-people/inclusion--diversity-and-equity/disability.html>

Google Europe tarjoaa harjoittelupaikkoja neurodivergenteille tai vammaisille opiskelijoille tai niille, joilla on mielenterveys tai pitkäaikaissairaus Euroopassa, Isossa-Britanniassa ja Israelissa yhteistyössä EmployAbilityn kautta. Jokainen saaja saa 7 000 euron stipendin tietojenkäsittelytieteen harjoitteluun paikkaan Googlessa.

<https://www.employ-ability.org.uk/students-and-universities/scholarship/>

Le Café Signes on pariisilainen kahvila-ravintola, jossa kuurot ja kuulevat yhdessä käyvät. Nuoret, opiskelijat, työntekijät ja eläkeläiset kokoontuvat yhteen mukavaan vaihtoon. Tämä avoliitto edistää luonnollista ja spontaania yhteistyötä. Kuurot ja kuulevat ihmiset ovat aina koskettaneet toisiaan, mutta eivät ole koskaan tavanneet. Siellä on eleiden kieli ja sitten sanojen kieli. Yhden kaikki rikkaus voidaan jakaa toisen kanssa.

<https://www.esat-france.eu/le-cafe-signes/>

Myrtillo on sosiaalinen osuuskunta (S.C.E.), jolla on erityistarkoitus (haavoittuvien ryhmien integrointi työmarkkinoille). Lokakuusta 2013 lähtien se on toiminut kahvilana - monikäyttöisenä puheen/taiteen tilana, ja se on innovatiivinen omavarainen työ- ja koulutusyksikkö, jossa kaikki sen työntekijät ovat yhteisvastuussa sen kestävydestä.

<https://myrtillocafe.gr/>

Vamlas edistää vammaisten nuorten monimuotoisuutta ja osallisuutta kouluissa, opinnoissa, harrastuksissa ja työelämässä. He ovat vammaisten lasten ja nuorten työllistämisen, palvelujen ja koulutuksen asiantuntijoita. He toteuttavat kehittämishankkeita, tukevat tutkimusta ja toimivat aktiivisesti erilaisissa kuntoutusta, koulutusta ja työllistymistä edistävissä verkostoissa. Vamlas tarjoaa myös osallistavaa asumispalvelua vammaisille opiskelijoille tavallisessa opiskelijatalossa.

<https://vamlas.fi/in-english/>

Riesa consultative Oy on palkittu konsulttiyritys (esim. Suomen Liikuntavammaisten Liiton esteettömyyden ja laadun edistämiseen keskittynyt Esteetön Suomi -palkinto). Ne auttavat asiakkaita luomaan ja kehittämään aidosti tasa-arvoisia ympäristöjä sekä työympäristölle että asenteiden ja palvelupolun saavutettavuudelle. Yritykset ja eri organisaatiot voivat ostaa niiltä esteettömyyssuunnitelmia yksittäisiin palveluihin tai organisaation toimintojen käyttöön.

<https://riesa.io/en/>

Podaruj Samodzielność Foundation perustettiin vuonna 2013 edistämään vammaisten ja syrjäytymisvaarassa olevien työllistymistä. Säätiö tukee kaikkia ammatilliseen aktivointiin tähtääviä aloitteita sekä auttaa niitä muilla aloilla hyväntekeväisyys- ja prososiaalista toimintaa.

<http://www.biznesbezprzeszkod.pl/fundacja-podaruj-samodzielnosc/>

Rocket, an Oncological Foundation sekä Valtion vammaisten kuntoutusrahaston (PFRON) osarahoittama hanke “Etsi työ – vammaisten ammatillinen aktivointi”. Tavoitteena on mahdollistaa 200 vammaisen pääsy työmarkkinoille.

<https://www.mojestypendium.pl/staz/staze-aktywizacja-zawodowa-osob-z-niepelnosprawnosciami/>

LUKUSUOSITUKSIA

1. UNITED NATIONS – Convention on the Rights of Persons with Disabilities (CRPD)
<https://social.desa.un.org/issues/disability/crpd/convention-on-the-rights-of-persons-with-disabilities-crpd?page=4>
2. Disability and Health Inclusion Strategies – USA
<https://www.cdc.gov/ncbddd/disabilityandhealth/disability-strategies.html>
3. EUROPEAN HUMAN RIGHTS REPORT ISSUE 7 – 2023 The Right to Work: The employment situation of persons with disabilities in Europe: https://www.edf-feph.org/content/uploads/2023/05/hr7_2023_press-accessible.pdf
4. [Compendium of good practice: supported employment for people with disabilities in the EU and EFTA-EEA \(firah.org\)](#)
5. The opportunities and barriers of different employment models for persons with disabilities Dr Stephen Beyer and Andrea Meek (2020):
https://www.easpd.eu/fileadmin/user_upload/Publications/s.beyer_report_-_opport_and_barriers_of_diff_employment_models_final.pdf
6. The Inclusion of Persons with Disabilities in Vocational Training and Employment Tripartite European Regional Meeting: Proceedings International Labour Office, Geneva 9 March 2007:
https://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/---ed_emp/---ifp_skills/documents/meetingdocument/wcms_107911.pdf
7. 7 Tips for Studying Abroad with Disabilities and Chronic Conditions:
<https://www.gooverseas.com/blog/how-students-with-disabilities-can-study-abroad>
8. European Commission Eurostat. Activity limitations due to Health Problems. Available online:
<https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-eurostat-news/-/ddn-20191128-1>
9. World Health Organisation. Health Topics. Disability:
https://www.who.int/health-topics/disability#tab=tab_1
10. United Nations. International Day of Persons with Disabilities, 3 December:
<https://www.un.org/en/observances/day-of-persons-with-disabilities>

Funded by the European Union. Views and opinions expressed are however those of the author(s) only and do not necessarily reflect those of the European Union or the European Education and Culture Executive Agency (EACEA). Neither the European Union nor EACEA can be held responsible for them.

To view the licence visit: <https://creativecommons.org/share-your-work/cclicenses/>
License Creative Commons

For any use or reproduction of elements that are not owned by the European Union, permission may need to be sought directly from the respective rightholders.

Photos @ www.stock.chroma.pl

Illustration @ Katarzyna Placek

Funded by
the European Union

GO FOR VET
IN ERASMUS+

Larnaka
tourism board

GK
Dobre Kadry
Centrum badawczo-edytorskie Sp. z o.o.

Suosituksia
ammattillisen
koulutuksen
tarjoajille
vammainen
inkluusiosta
Erasmus +
ammattilliseen
liikkuvuuteen

GO FOR VET IN ERASMUS+

projektinumero: 2022-2-PL01-KA210-VET-000101748